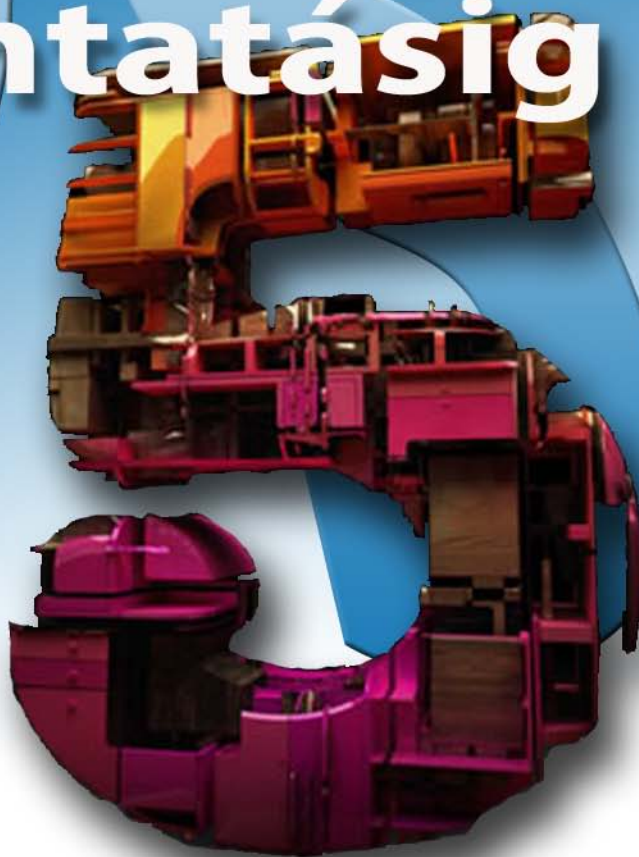

ADOBE
CREATIVE SUITE 5

Photoshop Maszkolástól nyomtatásig

Dr. Péter Kristóf

Merca**tor**
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-722-8

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2010
© Mercator Stúdió, 2010

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
Tel/Fax: 06-26-301-549
Mobil: 06-30-305-9489
e-mail: info@akonyv.hu

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ.....	9
KIVÁLASZTÁS ÉS MASZKOLÁS	15
Kiválasztás készítése	16
Szabályos kiválasztás	17
Szabadkézi kiválasztás.....	21
Kiválasztás szín felhasználásával	22
Gyors kiválasztás	25
A kijelölés finomítása.....	26
A kiválasztás megváltoztatása.....	31
Lágy perem módosítása	33
Határvonal módosítása.....	34
Kiválasztás finomítása.....	35
Kiválasztás bővítése.....	35
Kiválasztás csökkentése.....	36
Kijelölés alakítása.....	38
Kijelölés megfordítása	39
Kijelölés mentése	40
Kijelölés betöltése.....	41
Görbék és vágógörbék	43
A Paths (Görbék) panel	43
Görbék létrehozása	44
Görbe készítése kijelölésből	46
Kijelölés készítése görbéből	47
Görbék módosítása	48

Görbe kitöltése	49
Vágógörbe készítés	51
Maszkok kezelése	54
Csatornák használata	59
A Channels (Csatornák) panel.....	60
Új csatorna létrehozása	61
Csatorna megkettőzése.....	63
Csatornák szétválasztása.....	63
Csatornák egyesítése	64
Direkt színek használata	65
Csatorna törlése	66
Csatornák mentése	68
Csatornák közötti műveletek.....	69
GRAFIKUS SZŰRŐK.....	72
Ecsetvonás szűrők	76
Árnyékolás.....	76
Döntött ecsetvonások	77
Elkent tónusok	77
Filctoll	77
Fröcskölt.....	78
Hangsúlyos szegélyek.....	78
Sötét tónusok.....	78
Tollkontúr	79
Élesítés szűrők	79
Élesítés.....	79
Életlen maszk	79
Szegélyek élesítése.....	80
További élesítés	80
Intelligens élesítés	80
Életlenítő szűrők	81
Alakzatos életlenítés.....	82

Bemozdítás.....	82
Doboz életlenítése.....	83
Életlenítés.....	83
Felület életlenítése.....	84
Gauss életlenítés.....	84
Intelligens életlenítés.....	84
Lencsefolt.....	85
Sugaras életlenítés.....	85
Több életlenítés.....	85
Felület szűrők.....	86
Festett üveg.....	86
Foltminta.....	86
Mozaiklapok.....	87
Repedezettség.....	87
Szemcse.....	87
Textúrázó.....	88
Képpontosítás szűrők.....	88
Borzolás.....	88
Kristályosítás.....	88
Mozaik.....	89
Pointillista.....	89
Szellemkép.....	90
Színes raszter rács.....	90
Töredék.....	90
Művészi szűrők.....	91
Akvarell.....	91
Alapozás.....	91
Film szemcsézettsége.....	92
Freskó.....	92
Kenőkés.....	92
Kivágás.....	93
Kontúrfestés.....	93

Maszatoló	93
Mázolás	94
Műanyag borítás	94
Neonfény	94
Pasztellkréta	95
Száraz ecset	95
Színes ceruza	96
Szivacs	96
Rajzolt szűrők	96
Bélyegző	96
Dombormű	97
Faszén	97
Fénymásolat	98
Gipsz	98
Jegyzetpapír	98
Kréta és szén	99
Króm	99
Merített papír	99
Raszterrácsminta	100
Szövet	100
Tépett szegélyek	100
Tollrajz	101
Zsírkréta	101
Renderelés szűrők	101
Felhők	101
Lencsefényfolt	102
Megvilágítási effektusok	102
Negatív felhők	106
Szálak	106
Stilizált szűrők	106
Árnyalás	107
Domborítás	107

Kiemelés.....	107
Kontúrozás	108
Mozaiklapok.....	108
Neon perem.....	109
Szegélyek megkeresése.....	109
Szélfúvás	109
Torzítás szűrők	110
Cikkcakk	110
Ellentétes koordináták	110
Fénytörés.....	110
Fodrozás.....	111
Gömb.....	111
Hullám	112
Nyírás	113
Örvény.....	113
Szórt fény	114
Tölcsér.....	114
Üveg	114
Vízfelszín	115
Lencsekorrekció	115
Videó szűrők.....	117
NTSC színek	117
Összefűzés.....	117
Zaj szűrők	117
Átlag	118
Por és karcok.....	118
Rácsmentesítés.....	118
Zaj csökkentése.....	118
Zaj hozzáadása	120
Egyéb szűrők.....	120
Egyedi	120
Eltolás.....	121

Magasan áteresztő szűrő	122
Maximális.....	123
Minimális.....	123
Digimarc szűrők.....	123
A kép cseppfolyósítása.....	125
Kiragadás	128
Mintázatkészítés.....	130
Távlatpont használata.....	131
NYOMTATÁS ÉS EGYEBEK.....	137
Rátöltés	138
Oldalbeállítás.....	139
A nyomat elhelyezése.....	139
Háttér beállítása	141
Határvonal beállítása.....	142
Kifutó beállítása	142
A nyomtatott oldal kellékei.....	142
A nyomtató és papír beállítása	145
Színbontás.....	147
A dokumentum nyomtatása	149
Képgyűjtemény	150
Webes galéria.....	152
Kép illesztése	154
Képelrendezés.....	154
Felhasznált és ajánlott irodalom	158

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a raszter grafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A raszter grafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezzük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban elhelyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül

változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet. Ezeket a szűrőket néhány másik programban (például az Adobe Illustrator, CorelDraw, Corel Photo-Paint, Paint Shop Pro szoftverekben) is használhatjuk.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Külön érdekesség, hogy már az 5.0-ás változatot is lefordították magyar nyelvűre. 2002-ben jelent meg a program 7.0-ás, 2004-ben CS (8.0), majd 2005-ben CS2 (9.0), 2007-ben CS3 (10.0), 2008-ban CS4 (11.0), 2010-ben CS5 (12.0) változata. E programnak is talán lesz magyar nyelven lokalizált változata, könyvünk tárgyát jelenleg azonban az angol nyelvű verzió képezi.

Ez a képszerkesztő program az egész világon szabvánnyá vált a Macintosh és a PC platformon egyaránt. A program kezeli a CMYK színmódot is, ezért jól használható a dokumentumok nyomdai előkészítésére is. A két platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg.

A CS3-as változat főbb újdonságai a megelőző CS2-es változathoz képest (részletesen lásd később a kötetben):

- ◆ Újabb roncsolás mentes technológiákat vezettek be. Az intelligens szűrők nem módosítják a képet.
- ◆ Új gyorskijelölő eszközt vezettek be, amellyel gyorsabban, mégis pontosan választhatunk ki képrészleteket.
- ◆ A kijelöléseket finomító eszközt vezettek be.

- ◆ Panorámaképekhez automatikus rétegigazítást dolgoztak ki.
- ◆ Továbbfejlesztették a CS2-es változat távlatpont szolgáltatását, most már nem csak 90 fokos szögben elhelyezkedő síkokat adhatunk meg.
- ◆ Továbbfejlesztették a nyers kameraformátumot a Camera Raw 4.0 kidolgozásával.
- ◆ Tökéletes fekete-fehér képkonverziós eljárást alakítottak ki.

A CS4-es változat főbb újdonságai a megelőző CS3-as változathoz képest:

- ◆ Átdolgozták a felhasználói felületet: a legfontosabb eszközöket több helyről érhetjük el, a munkaablakok egymás mellett egyszerűen elrendezhetők. Új ablakelrendező parancsok és gombmenü jelentek meg.
- ◆ Beállíthatóvá tették a felhasználói felület színeit és más testre szabási lehetőségek is megjelentek.
- ◆ A telítettség és a vibráció beállítása új párbeszédpanelt kapott, amelyen a kép színeinek élénksége szabályozható.
- ◆ Teljesen átdolgozták a korrekciós rétegek parancsait, amelyekkel most egy új palettát jeleníthetünk meg, ahol a beállítások jobban áttekinthetők, gyorsabban dolgozhatunk.
- ◆ Átalakították a szintartomány alapján történő kiválasztást is.
- ◆ A kiválasztás szemléletes párbeszédpanelen módosítható.
- ◆ Gyorsmaszk módban könnyebben szerkeszthetünk.
- ◆ Lehetővé tették a grafikus szűrők online böngészését.
- ◆ A Kuler segítségével a színeket pontosan egyeztetethetjük.
- ◆ Új proofmegtekintő eszközök jelentek meg.
- ◆ Új kötegelt parancs szolgál a képek egyesítésére.
- ◆ A rétegek egyeztetésére, igazítására szintén új parancsokat használhatunk. Ezek a fotóegyesítések, montázsok, panoráma képek készítésénél tesznek jó szolgálatot.
- ◆ Az interneten megoszthatjuk a képernyőnket legfeljebb 3 felhasználó közt (közben chatelhetünk, webkamerázhatunk).

A CS5-ös változat főbb újdonságai a megelőző CS4-es változathoz képest (részletesen lásd később a verzióról szóló köteteinkben):

- ◆ Az új Adobe Photoshop Camera Raw 6 bővítmény segítségével a nyers képeken a korábbiaknál hatásosabban távolíthatjuk el a képzajt a kép színeinek és részletgazdagságának megőrzése mellett. Beállíthatjuk a kép szemcsézettségét, hogy szervesebb megjelenést kölcsönözzön a képnek. Több szabályozási lehetőséget használhatunk a vágás utáni peremsötétedés korrigálásához stb.
- ◆ A képfájl EXIF-adatai alapján, a használt fényképezőgép és lencse típusának megfelelő pontos korrekcióval kiküszöbölhetőek a lencsetorzítások, melynek során a program a színelterést és a peremsötétedést egyaránt automatikusan javítja.
- ◆ Jelentősen javítottak az eddig olyan esetekben bizonytalanul működött képkiválasztáson, amikor a kiválasztandó objektum határát valamilyen finoman cizellált részlet, például haj, vagy állati szőrzet jelenti. Az új kiválasztási eszközökkel pontosabban meghatározható a maszkok határa.
- ◆ A tartalomkímélő kitöltéssel e kép egyes részletei szinte észrevehetetlenül tüntethetők el, mivel a program megőrzi az eredeti megvilágítás, tónus és zajértékeket a környező területeket kitöltési mintaként alkalmazva is.
- ◆ A program most sokkal jobb minőségű HDR (nagy dinamika tartományú) képeket képes létrehozni, akár egyetlen exponált képből is.
- ◆ Az új színkeverő ecsettel a festőprogramoktól megszokott természetes és valósághű festési hatásokat érhetünk el.
- ◆ A Photoshop felhasználók által javasolt új szolgáltatásokkal automatikusan dőlés mentesíthetők a képek, a képernyőn megjelenő színválasztóról választhatunk színeket, beállíthatjuk sok réteg átlátszóságát egyszerre stb. Ezek mind hatékonyságnövelő, munkát könnyítő eljárások.
- ◆ A kép bármely részletét, például egy virágot, fát, vagy akár egy elefánt ormányát is tetszés szerint – ám a műveletet a végeredményben feltűnés nélkül elrejtve – hajlíthatjuk. A pontosság növelése érdekében a program ehhez egy háromszóghálót feszít a kijelölt részletre.

- ◆ Hatékonyabbá vált a médiafájlok kezelése is azzal, hogy egy mini Bridge panelt fejlesztettek ki, így rugalmasabb a kötegelt átnevezés, könnyebb a fájlkezelés anélkül, hogy elhagynánk a Photoshopot.
- ◆ A program 64 bites platform független verziója használható a Mac OS, a Microsoft® Windows® 7 vagy a Windows Vista® operációs rendszerek 64 bites változatán. Ez jelentős teljesítménynövekedéssel jár, sőt a CS5 programcsomag egyes alkalmazásai (After Effects, Premiere Pro) már nem is indulnak el a 32 bites környezetben.
- ◆ A grafikus processzorok támogatásával elérhető gyorsított szolgáltatás például a vágás harmadolási ráccsal, a nagyítás és kicsinyítés kattintással elérhető rejtett csúszkával, valamint a színminta vétel jobb megjelenítéssel és a képernyőn megjelenő színválasztóval.
- ◆ Az Adobe CS Live új online szolgáltatásai közt elérhetjük a szerkesztett kép távoli ellenőrzését (a Photoshopból kilépés nélkül) úgy, hogy munkatársaink megjegyzéseket fűzhetnek a képhez böngészőprogramjuktól, amelyek automatikusan láthatóvá válnak képernyőnkön.
- ◆ A felhasználói felületet is átalakították úgy, hogy annak eltárolt beállításai között egyszerűen válthatunk az összecsukható munkaterület-váltóval.
- ◆ Továbbfejlesztették a fekete-fehér képkonverziós lehetőségeket is, amelyekkel így tökéletesebb, árnyalatgazdagabb képeket alakíthatunk ki.
- ◆ Magyar nyelvű súgólapokat is elérhetünk az online súgón keresztül.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Ez a kötet a képfeldolgozáshoz szükséges alapvető ismeretekkel (programkörnyezet és kezelése, megjelenítési üzemmódok, eszköztár használata, navigáció, Adobe Bridge, CS5 verziókezelés) foglalkozik. A program használatával kapcsolatos egyéb tudnivalókat három másik kötetben tettük közzé.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél igyekeztünk következetesen alkalmazni a korábbi lokalizáció eredményeit is.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. A program megbízhatóan működik a Vista operációs rendszeren is.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0, Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható (persze jobb ebből is a legújabbat használni – különösen, ha ingyenes –, és már a 9.2 verziónál tartunk). Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A program korábbi változatáról szóló könyvünkkel azonosan, most is négy, téma szerint jól elkülöníthető kötetben ismertetjük a szoftver CS5 változatával kapcsolatos tudnivalókat. Így nemcsak kisebb méretű, de olcsóbban letölthető állományokat adhattunk közre, ami különösen a felhasználók szerint szintén fontos szempont.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2010. szeptember

Köszönettel

a szerző.

KIVÁLASZTÁS ÉS MASZKOLÁS

A kiválasztás vagy más szóval kijelölés során meghatározzuk a kép bizonyos feltételeknek eleget tevő részeit azzal a céllal, hogy a következő műveleteket vagy e kiválasztott területen végezzük el, vagy éppen a kiválasztott területet kizárjuk a következő műveletekből. A kiválasztott területre korlátozhatjuk a festőeszközök hatását, de akár a grafikus szűrőket, effekteket is ezzel a területi megszorítással hajthatjuk végre.

A kiválasztással szinonim fogalom a maszkolás, amely kifejezés a fototechnikából terjedt el. A maszkok átlátszó (a kijelölésnek megfelelő) részei látni engedik a kép maszk alatti részeit, az átlátszatlanok viszont eltakarják, így kivonják az ilyen területet a műveletek alól. A maszkok élei finomíthatók, a maszkokat pedig úgy kezelhetjük, mint szürkeárnyalatos képeket, akár szűrőket is alkalmazhatunk. A kijelölés, illetve maszk másolható, áthelyezhető, beilleszthető és szürkeárnyalatos képként alfa csatornába menthetjük.

A Photoshop program ezen egyszerű alapfunkciók mellett megengedi a nem teljesen fényáteresztő maszkok használatát is, amellyel például a kiválasztások szegélyén lágy peremet alakíthatunk ki. Ilyenkor a lágy perem területére eső pixeleken a kiválasztás széléhez közeledve egyre kevésbé érvényesülnek a maszkon végzett műveletek, így az eredmény belesimítható az eredeti képbe (lágy szegély természetesen részleges kijelölésen is alkalmazható). A nem teljesen fényáteresztő maszkok úgy működnek, mintha a maszk területére eső pixelek számára megadnánk a kiválasztás fokát, vagyis erősségét. A raszter maszk festéssel is módosítható. A (vektor) maszkot kialakíthatjuk vektoros rajzelemből, görbéből is.

A kiválasztás szaggatott, villódzó vonallal (menetelő hangyák) jelenik meg a képen. Ha zavar a munkában, akkor a **View** (Nézet) menü **Show** (Megjelenítés) ▶ **Selection Edges** (Kijelölés szegélyei)

parancsával ki- és bekapcsolhatjuk a megjelenítést (amely nem módosítja ugyanakkor a kiválasztást).

A kiválasztások készítésére többféle eszköz (köztük automatikus kijelölő varázsló) áll rendelkezésünkre, amelyekkel tetszőleges alakú maszkokat hozhatunk létre. A különféle maszkok egyesíthetők, módosíthatók, későbbi felhasználásra elmenthetők, illetve a lemezről betölthetők.

Az egyetlen képen belül használható kiválasztásból készítjük a több képen is felhasználható, önállóan eltárolt maszkot, ami egy 8 bites, szürkeárnyalatos kép, amelyen a pixeleknek a teljesen átlátszó fehértől az átlátszatlan fekete tartományig változható szürkessége határozza meg az adott pontban a maszk áttetszőségét. A maszkok a teljes képpel megegyező méretű és felbontású, önálló rétegekként is megjelenhetnek (erről már említést tettünk az előző fejezetben, a réteghatások ismertetésénél), rendszerint azonban alfa-csatornákon tároljuk ezeket.

Kiválasztás készítése

A képen belül egy területre korlátozott műveletek végrehajtása vagy a maszkokkal végezhető műveletek előtt kiválasztást kell készítenünk. A kiválasztást létrehozhatjuk szabályos mértani alakzattal, a megfelelő területet szabadkézi vagy részben szabadkézi rajzolással körülhatárolva, szín felhasználásával, illetve a színkiválasztásos és a szabadkézi kiválasztás kombinációjával.

A teljes képet kijelöli a **Select** (Kijelölés) menü **All** (Teljes kijelölés) parancsa vagy a **Ctrl+A** billentyűkombináció. Ezt akkor alkalmazzuk, ha a teljes képet szeretnénk a vágólapon keresztül egy másik dokumentumba mozgatni, illetve olyan művelet előtt, amely csak kiválasztáson hajtható végre.

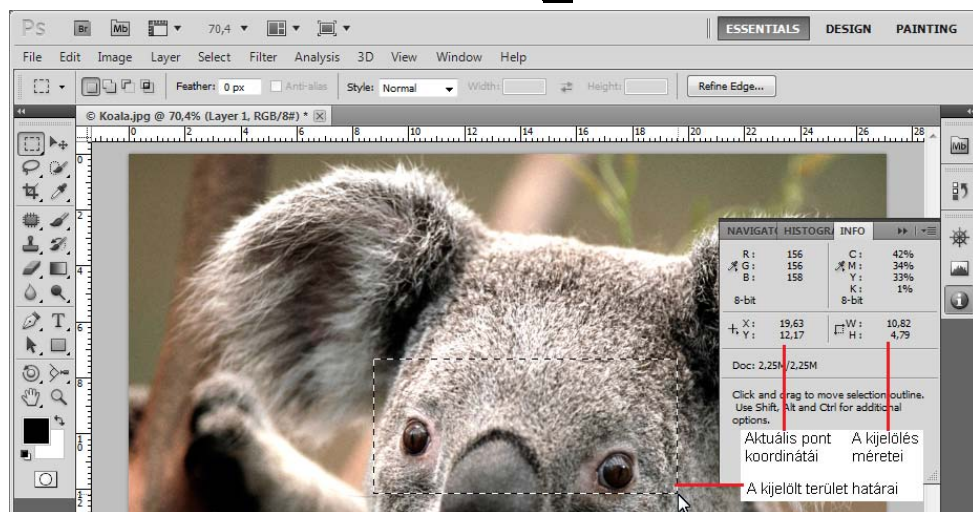
A kijelölt terület a képen szaggatott vonallal jelölt határok között jelenik meg. Ha van aktív kijelölésünk, azaz az ilyen szaggatott határ látszik, akkor a legtöbb művelet, beleértve a festőeszközök használatát is, csak e területen belül érvényesül.

Bárhogy is választunk ki, a kijelölést megszüntethetjük a **Select** menü **Deselect** (Kijelölés megszüntetése) parancsával vagy a

Ctrl+D billentyűkombinációval. A kijelölést megszüntethetjük a kijelölt terület mellé kattintva is – ha éppen nem a Varázspálca kijelölő eszközt használjuk. Az ilyen módon megszüntetett kiválasztást helyreállíthatjuk a **Select** (Kijelölés) menü **Reselect** (Kijelölés megismétlése) parancsával vagy a **Shift+Ctrl+D** billentyűkombinációval.

Szabályos kiválasztás

A szabályos mértani alakzatokat alkalmazó kijelölő eszközök az eszköztár tetején az alapértelmezett Téglalap-kijelölő eszköz alatt találhatók. Ezek az eszközök az **M** billentyűvel is elérhetők.

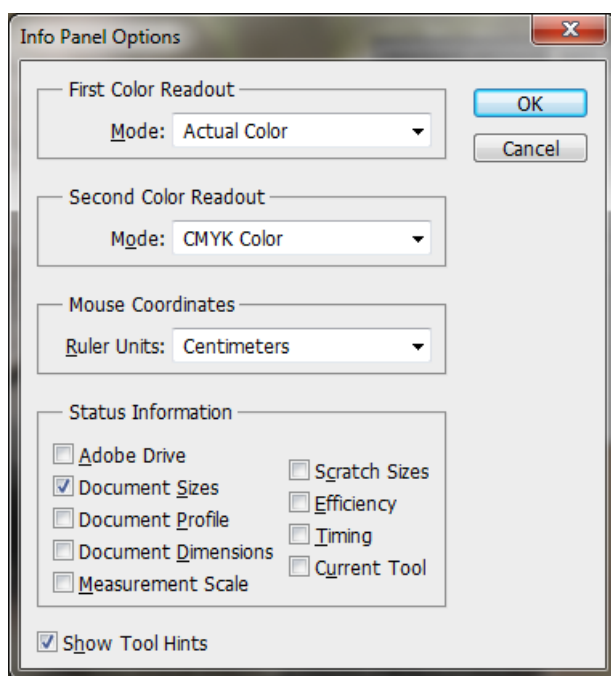

1-1. ábra

A Téglalap-kijelölővel a kép négyzetes tartományát jelöljük ki. Ha az ikont hosszabb ideig nyomva tartjuk, akkor megjelenik az ikonmenü, amelyről más formájú és méretű –   – kijelölő eszközöket is választhatunk. Az eszköz kiválasztása után a négyzetes kijelöléshez kattintsunk a képbe a leendő kijelölés egyik sarkára, majd az egérrel az egérgomb felengedésével jelölt másik sarokig négyzetet húzva folytassuk a műveletet. A kiválasztás közben nyomva tartott **Shift** billentyűvel szabályos négyzet alakú kijelölést hozunk létre. Ha a művelet alatt az **Alt** billentyűt tartjuk nyomva,

akkor a kiválasztást a négyszög közepéből indítjuk (az első kattintás a négyszög közepét jelöli ki a sarka helyett).

A kiválasztás közben a kijelölt terület méretének alakulását megfigyelhetjük az **Info** (Információ) panelen (lásd az 1-1. ábrát). Az alkalmazandó mértékegységeket a panel ikonjára kattintva megjelenített menü **Panel Options** (Panel beállítások) parancsával állítjuk be. A régebbiektől eltérően most több állapotadatot is megjeleníthetünk a jelölőnégyzetek bekapcsolásával (lásd az 1-2. ábrát). Ezen információk többsége megjeleníthető az állapotsorban is.

1-2. ábra

A **Version Cue** jelölőnégyzet helyébe lépett **Adobe Drive** négyzet az állománykezelő rendszer állapotát, a dokumentum menedzseltségét visszajelző információt kapcsolja be vagy ki.

A **Document Dimensions** (A dokumentum kiterjedései) jelölőnégyzet bekapcsolása után a panelen megjelenik az adott felbontással számított cm x cm-es képméret is (a **Document Sizes** [Dokumentumméret] a tárhely foglalás mértékét jelzi).

A **Document Profile** (Dokumentumprofil) jelölőnégyzet kapcsolja be vagy ki a használt színprofil kijelzését.

A **Document Sizes** (Dokumentum méretek) jelölőnégyzet az aktuális kép méretadatait jeleníti meg M vagy K (mega- vagy kilobájt) mértékegységben. Ez az állapotsor alapértelmezés szerinti tartalma is. Az első szám a kép összeolvasztott mérete (a nyomtatóra küldött bájtok száma), a második szám a teljes képméret (a rétegekkel és csatornákkal együtt). Az első méretadat kiszámítását a program a pixelekben megadott szélesség, magasság és a színmélység összeszorozásával végzi. A második szám jelzi a tényleges helyfoglalást, mely csak egyetlen réteg használatakor egyezik meg az előző számmal. A második, a tényleges memória foglalatást mutató értéket növelik a rétegek, csatornák, maszkok, a képhez adott információk és a visszavonható műveletek. Minél inkább eltér ez a két szám, annál lassabban működik a program.

A **Measurement scale** jelölőnégyzettel a pixelméretarányt jelelhetjük meg a panelen.

A **Scratch Sizes** (Lemeztárak mérete) jelölőnégyzettel a memória-felhasználásról kaphatunk információt. Az első szám a szerkesztett kép összes memóriaigényét (a megjelenített kép és a vágólap együttes RAM tárolási helyigényét), a második a program által használható szabad RAM terület méretét mutatja. A hatékony működéshez az szükséges, hogy a második szám nagyobb legyen, mint az első. Ellenkező esetben a kép egy része a virtuális memóriába, a lemezre kerül. Ezt a fizikai memória kiegészítéseként a memórialap foglalatja le a program, így a RAM méret nem korlátozza a feldolgozható képméretet, viszont a lemezkezelés sokkal lassúbb, mint a memória műveletek. A rendelkezésre álló szabadmemória (a második szám) megnövelhető a számítógép memória-bővítésével, a Photoshop mellett futtatott többi alkalmazás bezárásával. A lemeztár mérete Windows operációs rendszeren az **Edit/Preferences** (Szerkesztés/Beállítások) ► **Performance** (Teljesítmény) parancscsal állítható be, Macintoshon a Photoshop indításakor nyomjuk meg a **Command+I** (⌘+I) billentyűkombinációt.

Az **Efficiency** (Hatékonyság) jelölőnégyzettel kapcsoljuk be a hatékonyság mutatóját, mely a RAM felhasználás és a lemezműveletek arányát mutatja. 100% esetén csak a memóriát használjuk, és

ez jelentősen gyorsítja a munkát, lévén a memóriakezelés gyorsabb a lemezkezelésnél. Ha a hatékonyság csökken, zárjunk be néhány másikat, a háttérben futó alkalmazást, vagy bővítsük gépünk memóriáját (ha az érték 75 % alá esik).

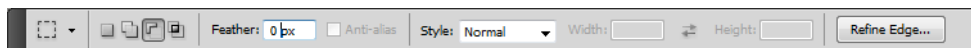
A **Timing** (Időzítés) jelölőnégyzettel az utoljára végzett műveletre fordított időt jelezhetjük ki. Ennek segítségével (ha ugyanazt a műveletet végezzük el ugyanazon a képen) összehasonlítható különböző számítógép-konfigurációk Photoshop specifikus teljesítménye.

A **Current Tool** (Aktuális eszköz) jelölőnégyzet bekapcsolásával jeleníthetjük meg az aktuális eszköz nevét, amelyhez tartozó elemleírást a **Show Tool Hints** (Elemleírás megjelenítése) jelölőnégyzettel kapcsolhatunk be. Ekkor rövid, egy-két mondatos utasítást kapunk az eszközzel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról, például a kiegészítő **Ctrl**, **Alt**, **Shift** gombok használatáról.

Az Ellipszis alakú kijelölő keret eszköz a téglalap alakú kijelölő eszközhöz hasonlóan működik. Itt azonban az ellipszist befoglaló négyszöveget húzzuk meg egérrel. A kiválasztás közben nyomva tartott **Shift** billentyűvel kör alakú kijelölést hozunk létre, az **Alt** billentyűt nyomva tartva itt is az ellipszis közepéből indítjuk a kiválasztást.

Az egysoros és egyszlopos kijelölő eszközökkel 1 pixel szélességben választunk ki a megadott irányban.

A kijelölő eszközök kiválasztása után megjelenő opciós palettán szabjuk meg a kiválasztás tulajdonságait (lásd az 1-3. ábrát). Az ikonokkal vagy a kiválasztás közben lenyomott **Alt**, illetve **Shift** billentyűkkel az egymást követő kijelölésekkel halmazműveleteket végezhetünk, azaz képezhetjük összegüket, különbségüket, közös részüket (ezt a *Kiválasztás megváltoztatása* című részben mutatjuk be).

1-3. ábra

A **Feather** (Lágy perem) mezőben – még a kiválasztás végrehajtása előtt – állítjuk be a kiválasztás szélén érvényesülő lágyítást. A perem félszélességét pixelekben adjuk meg. Azért a félszélességet adjuk meg, mert a lágy perem a kijelölés határvonalától kifelé és

befelé az itt megadott sávban fejt ki hatását. Ha túl nagy értéket adunk meg, akkor a program figyelmeztet. A „túl nagy” érték a kijelölés méretétől függ, hiszen ennek minősül például egy 30x30pixeles terület kijelölésekor egy 14 pixel félszélességű sáv is (nyilván azért, mert e felett a peremek egymásba érnek). A lágy perem beállításával a négyzetes kijelölések sarkait a program a mezőben megadott sugarú körrel lekerekíti.

Az **Anti-alias** (Élsimítás – korábban: Finomítás) jelölőnégyzet bejelölése után a program finomítja a kijelölés határait (a raszteres képábrázolás miatt) ferde vagy görbe vonalaknál keletkező lépcsőzöttséget.

A **Style** (Stílus) listában állítjuk be a kiválasztás méretének, oldalarányainak meghatározását szabályozó típust. *Normál* esetben a méretet egérrel húzva adjuk meg, a *Fixed Ratio* (Rögzített arány – korábban: Méretarány megtartása) választása után a kijelölés oldalarányait rögzíthetjük a **Width** (Szélesség) és **Height** (Magasság) mezőben. Ekkor elegendő a kijelölés húzásakor az egyik oldal méretét figyelni, a másik oldal mérete annak a mezőben megadott arányú többszöröse lesz. A *Fixed Size* (Rögzített méret) választása után a **Width** (Szélesség) és **Height** (Magasság) mezőben a kijelölés befoglalójának pontos méretét rögzítjük pixelekből. Ekkor minden egyes kattintás az adott méretű kijelölést hozza létre (a pontos elhelyezés később egérrel húzva adható meg).

A **Refine Edge** (Szegély finomítása) gombbal a kijelölés széleit finomíthatjuk, például elsimíthatjuk a sűrű kiszögelléseket, átmenetet alkalmazhatunk stb., amelyekre még részletesebben visszatérünk. Ezek az átalakítások azt a célt szolgálják, hogy a kijelölt területet, amelyen műveleteket végzünk, a lehető leginkább feltűnésmentesen mossák egybe a környező, érintetlenül hagyott pixelekkal.

Szabadkézi kiválasztás

A Lasszó kiválasztó eszközzel a kiválasztott területet szabadon körülhatárolhatjuk. A Lasszó ikon mögött található Sokszög lasszó sokszögek kiválasztását biztosítja, ekkor a körülhatároló sokszög csúcsait kattintással jelöljük, kettős kattintással zárjuk be, illet-